

2014

Medicinski
Pomognuta
Oplodnja

Godišnje izvješće Državnog registra

Zavod za transplantaciju i biomedicinu

Služba za biomedicinu

e-mail: mpo@miz.hr

br. telefona: 01/4607 557

Ministarstvo zdravstva

Zagreb, Ksaver 200a

Sadržaj

1. UVOD	1
Tablica 1. EU Zbirka/Registar ustanova ovlaštenih za medicinski pomognutu oplodnju u HR	2
Pojmovnik	3
2. PRIKAZ AKTIVNOSTI U PODRUČJU MEDICINSKI POMOGNUTE OPLODNJE	4
Slika 1. Prikaz ukupnog broja MPO postupaka po ovlaštenim ustanovama, 2014	4
Slika 2. Udio pojedinih vrsta postupaka MPO u ukupnom broju postupaka, 2014.....	5
Slika 3. Prikaz broja transfera i trudnoća u odnosu na broj postupaka, 2014.....	6
Slika 4. Usporedba uspješnosti transfera (svježi/smrznuti), 2014.....	7
Slika 5. Broj rođene djece iz MPO postupaka provedenih po ustanovama (2011-2014).....	8
Slika 6. Odnos ukupnog broja MPO postupaka i broja rođene djece, 2014.....	9
Slika 7. Dinamika MPO aktivnosti u razdoblju od 2011. do 2014. godine.....	10
Slika 8. Ključni pokazatelji uspješnosti transfera MPO (2011-2014).....	11
Slika 9. Broj i omjer transfera svježih i odmrznutih zametaka (2011-2014).....	12
Slika 10. Broj MPO rođene djece po godinama (2011-2014).....	13
Slika 11. Prikaz udjela djece rođene iz MPO postupaka provedenih u 2014. godini.....	14
Slika 12. Prikaz broja započetih ciklusa i njihovih ishoda u 2014. godini.....	15
3. ODGOVORNE OSOBE ZA DOSTAVLJENE PODATKE ZA 2014. GODINU	

1. UVOD

U Republici Hrvatskoj u 2014. godini postupci medicinski pomognute oplodnje (MPO) provedeni su u 14 licenciranih ustanova, od kojih je 8 javnih i 6 privatnih (Tablica 1.). Ovo izvješće izrađeno je u svrhu praćenja uspješnosti postupaka MPO te aktivnosti i kvalitete u području MPO.

Standardi kvalitete i sigurnosti MPO definirani su EU Direktivama za tkiva i stanice (2004/23/EZ, 2006/17/EZ, 2006/86/EC, 2012/39/EU, 2015/565/EU i 2015/566 /EU) koje propisuju tehničke zahtjeve kvalitete i sigurnosti u postupcima darivanja, prikupljanja, obrade, očuvanja, pohrane, raspodjele, primjene i testiranja spolnih stanica.

Djelatnost medicinski pomognute oplodnje u Hrvatskoj uređena je *Zakonom o medicinski pomognutoj oplodnji (NN 86/2012)* i pripadajućim pravilnicima.

Zavod za transplantaciju i biomedicinu je ustrojstvena jedinica Ministarstva zdravstva odgovorna za osiguranje implementacije zahtjeva EU Direktiva iz područja tkiva i stanica, organa i krvi te upravljanje Državnim registrom i pripremu godišnjih izvješća u svrhu informiranja javnosti, stručne zajednice i Europske komisije.

Ovo izvješće Registra medicinski pomognute oplodnje prikazuje pregled aktivnosti u području MPO (za 2014. godinu) kao i ključne pokazatelje uspješnosti MPO postupaka u RH.

Tablica 1. EU Zbirka/Registar ustanova ovlaštenih za medicinski pomognutu oplodnju u HR

NAZIV OVLAŠTENE USTANOVE	EU OZNAKA OVLAŠTENE USTANOVE
Klinički bolnički centar Zagreb	HR001306
Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice	HR001305
Klinički bolnički centar Rijeka	HR000951
Klinički bolnički centar Split	HR001106
Klinički bolnički centar Osijek	HR000773
Klinička bolnica Merkur	HR001307
Klinička bolnica Sveti Duh	HR001308
Opća bolnica Zadar	U postupku licenciranja
Poliklinika Cito	HR001105
Poliklinika Betaplus	HR001302
Poliklinika IVF	HR001303
IVF Centar Lučinger	HR007393
Specijalna Bolnica Podobnik	HR001304
Poliklinika Škvorc	HR001021

Zbirka EU ovlaštenih ustanova dostupna je na web stranici:

<https://webgate.ec.europa.eu/eucoding/reports/te/index.xhtml>

POJMOVNIK

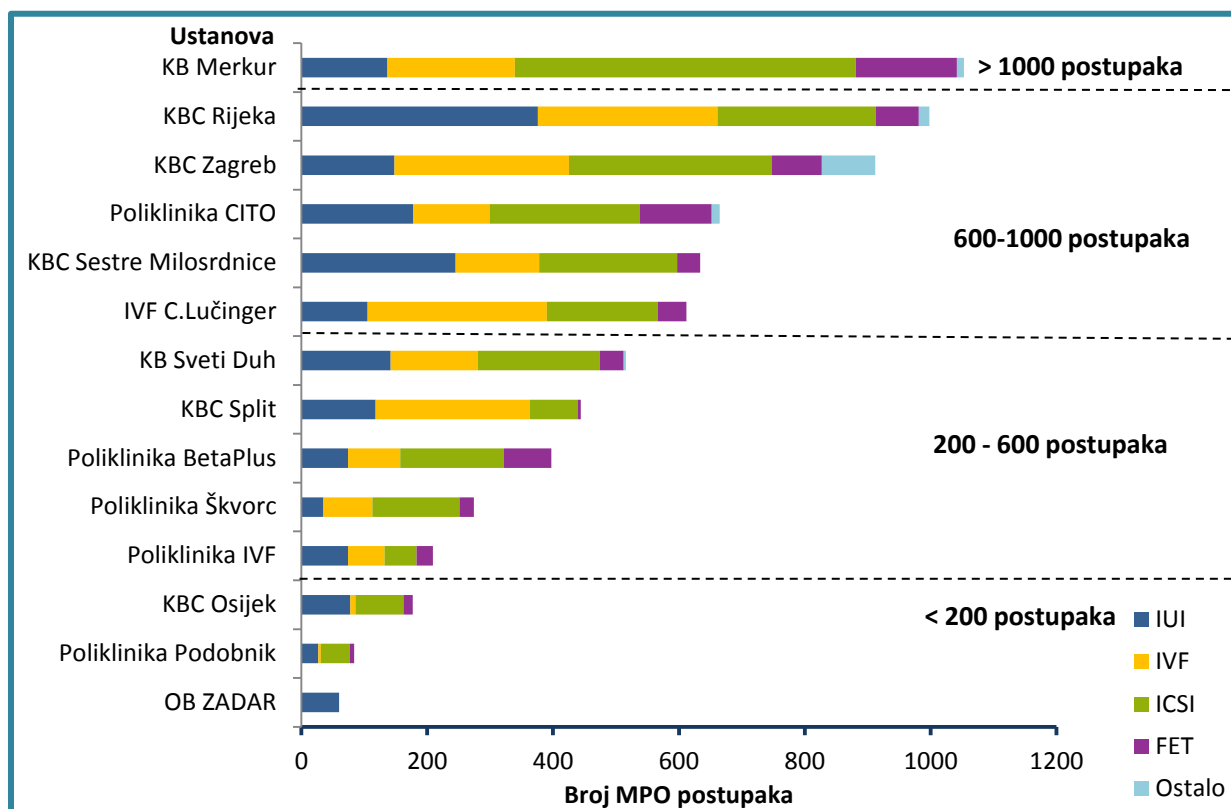
CIKLUS – Postupak stimulacije jajnika lijekovima te nadzor prirodnog ciklusa s namjerom liječenja, a u cilju nastanka jedne ili više jajnih stanica.

POSTUPCI MPO – Biomedicinski postupci ili tehnike kojima se omogućava oplodnja jajne stanice, izvan ili unutar tijela žene:

- **INTRAUTERINA INSEMINACIJA (IUI)*** – Inseminacija ispranog sjemena direktno u maternicu. Sjeme može potjecati od partnera (IUI-H) ili od darivatelja (IUI-D)
- **IN VITRO OPLODNJA (IVF)*** – Oplodnja jajne stanice sa sjemenom stanicom u Petrijevoj zdjelici
- **INTRACITOPLAZMATSKA MIKROINJEKCIJA SPERMIJA (ICSI)*** – Proces u kojem je jajna stanica oplodnja injektiranjem jedne sjemene stanice u jajnu stanicu
- **TRANSFER ODMRZNUTIH ZAMETAKA (FET)*** – Postupak u kojem se jedan ili više odmrznutih zametaka prenosi u maternicu.
- **OSTALO*** – Postupci se odnose na tehnike dobivanja sjemenih stanica iz testisa aspiracijom (TESA) i kirurškom ekstrakcijom (TESE).

* Izvor podataka: International Committee for Monitoring Assisted Reproductive Technology (ICMART) and the World Health Organization (WHO) revised glossary of ART terminology, 2009.

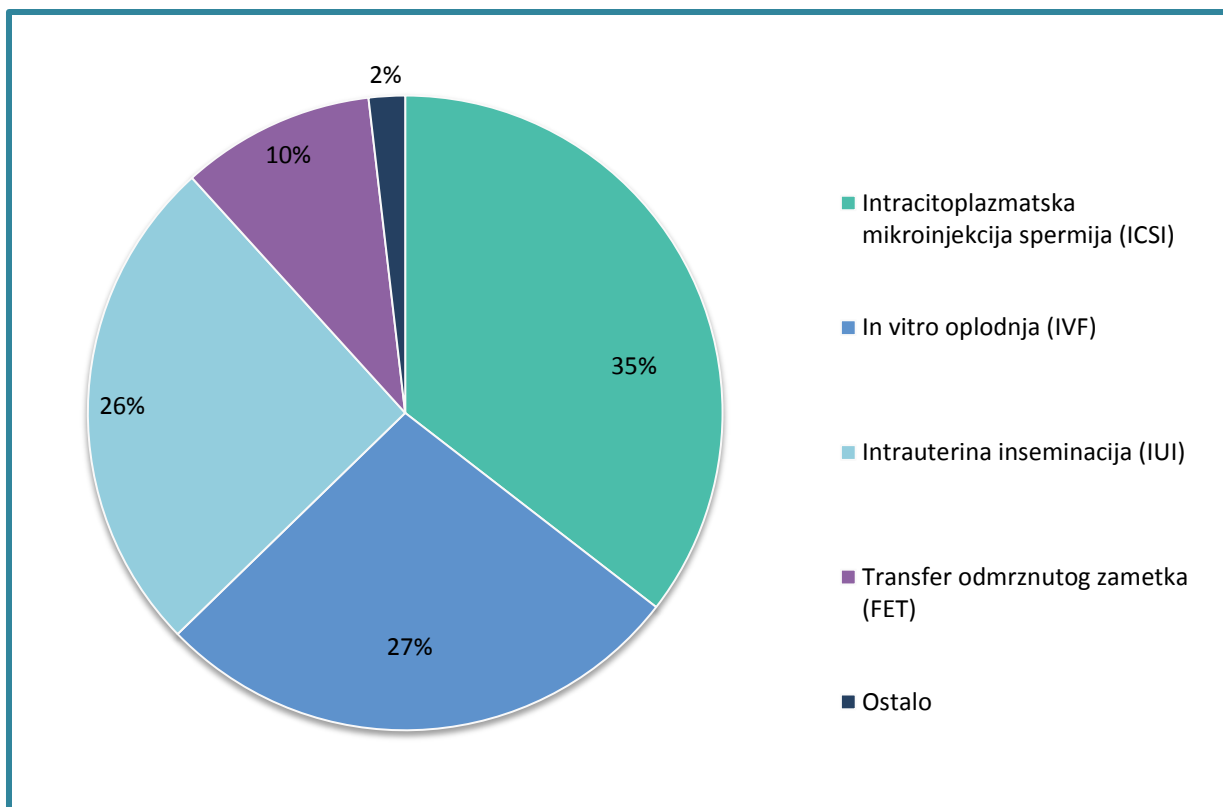
2. PRIKAZ AKTIVNOSTI U PODRUČJU MEDICINSKI POMOGNUTE OPLODNJE

Slika 1. Prikaz ukupnog broja MPO postupaka po ovlaštenim ustanovama, 2014

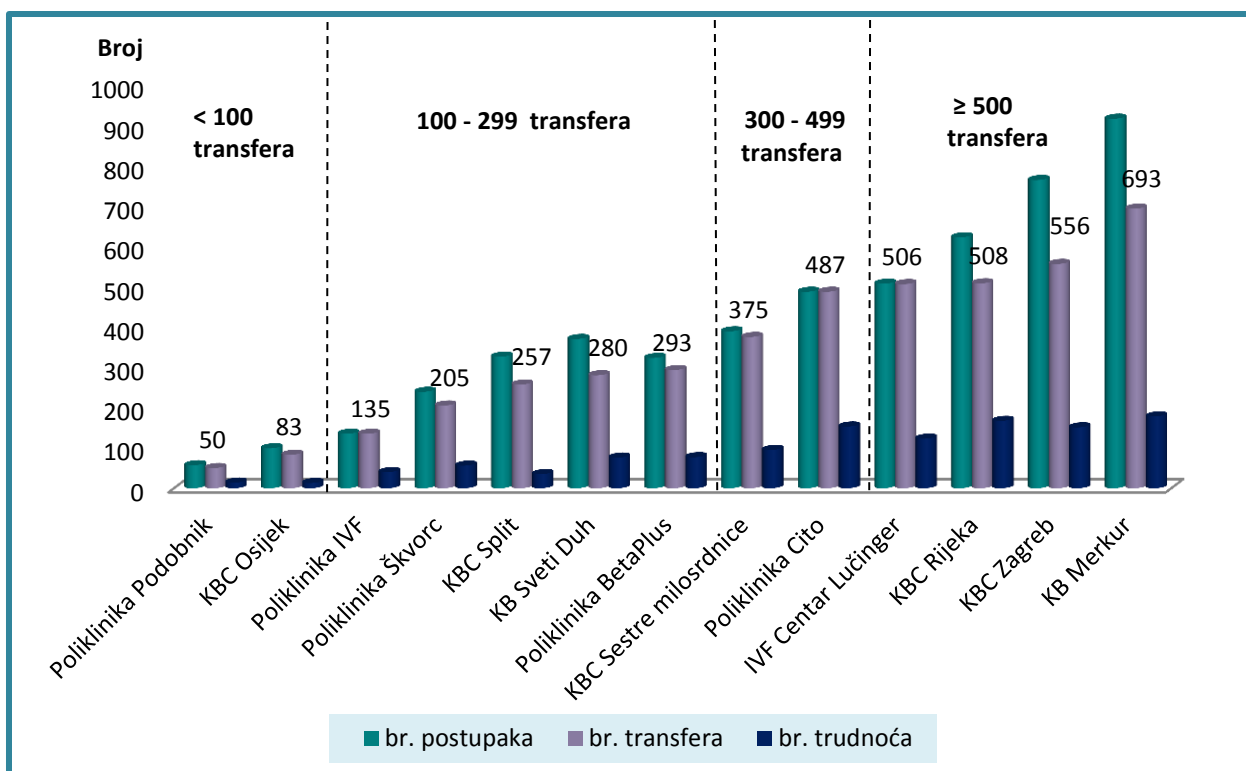
Slika 1. prikazuje pregled ukupnog broja i vrste provedenih MPO postupaka u 2014. godini (**7.035**). Najveći broj postupaka proveden je u KB Merkur (1.053), zatim KBC Rijeka (998) te KBC Zagreb (912).

U KB Merkur najčešće je primijenjena tehnika intracitoplazmatske mikroinjekcije spermija (ICSI), u KBC Rijeka tehnika intrauterine inseminacije (IUI), dok su u KBC Zagreb podjednako zastupljene tehnike *in vitro* oplodnje (IVF) i ICSI.

Slika 2. Udio pojedinih vrsta postupaka MPO u ukupnom broju postupaka, 2014

Slika 2. prikazuje udio pojedinih vrsta postupaka (IUI, IVF, ICSI, FET) u ukupnom broju provedenih MPO postupaka u 2014. godini. Najviše postupaka medicinski pomognute oplodnje provedeno je tehnikom ICSI (35%), zatim slijede IVF (27%), IUI (26%), transfer odmrznutih zametaka (10%) i ostalo (2%).

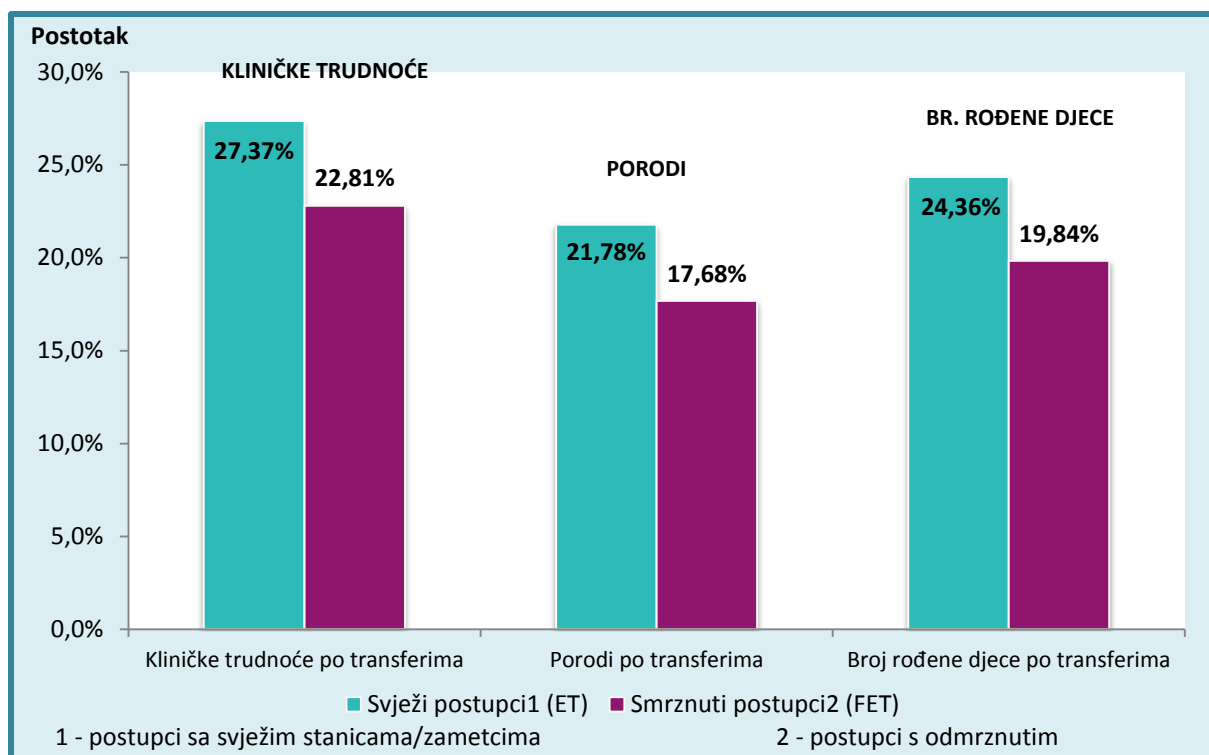

Slika 3. Prikaz broja transfera i trudnoća u odnosu na broj postupaka, 2014

Graf na slici 3. prikazuje odnos broja transfera, kliničkih trudnoća i MPO postupaka u 2014. godini.

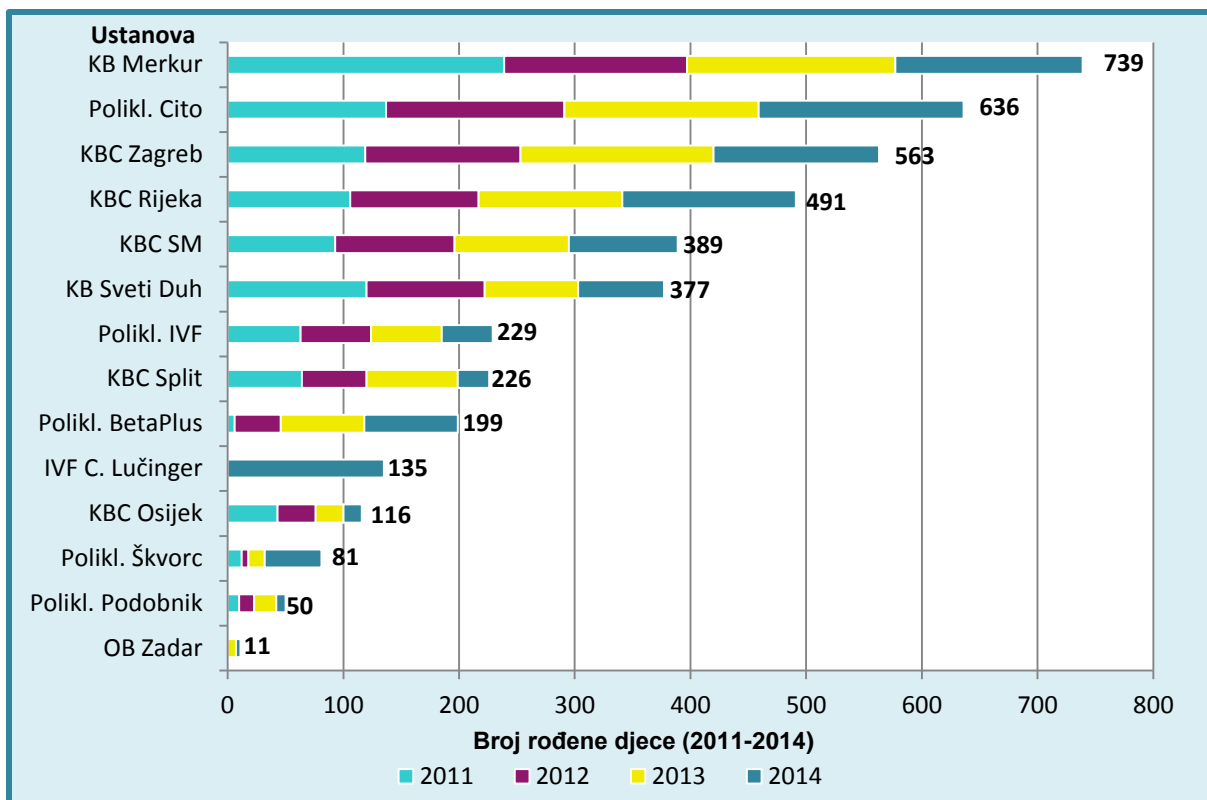
Najuspješnije ustanove po broju transfera u odnosu na broj postupaka su Poliklinika Cito (100%), Poliklinika IVF (100%) i IVF Centar Lučinger (99,8%).

Po broju ostvarenih trudnoća u odnosu na broj transfera najuspješniji su KBC Rijeka (32,9%), Poliklinika Cito (31,4%) i Poliklinika IVF (29,6%).

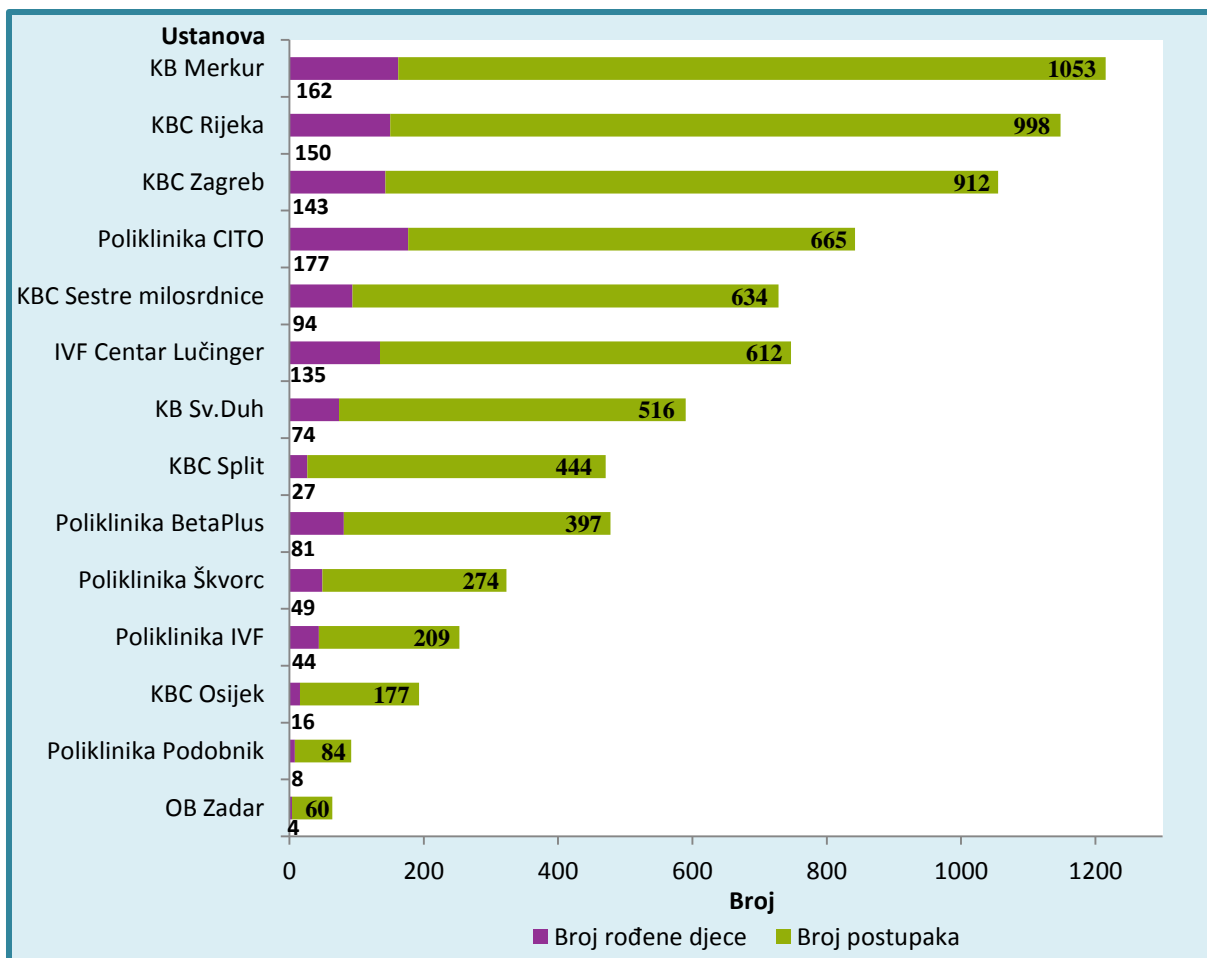
Slika 4. Usporedba uspješnosti transfera (svježi/smrznuti), 2014

Slika 4. prikazuje usporedbu ključnih pokazatelja uspješnosti transfera svježih zametaka u usporedbi s transferima odmrznutih zametaka: postotak **kliničkih trudnoća** po transferima, postotak **poroda** po transferima te postotak **rođene djece** po transferima. Usporedbom postotka broja rođene djece po transferima svježih odnosno odmrznutih zametaka, vidi se da je postotak rođene djece veći za 4,5% iz transfera svježih zametaka.

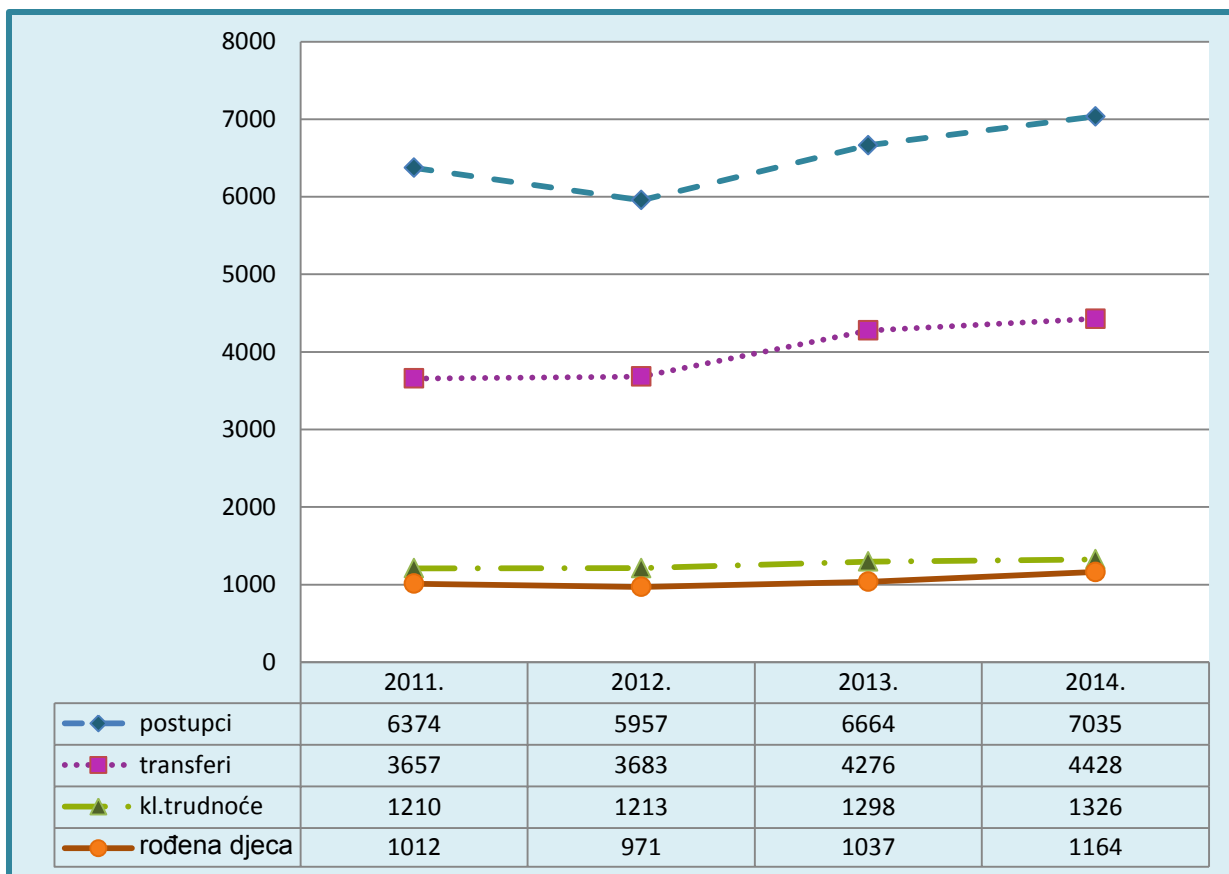
Slika 5. Broj rođene djece iz MPO postupaka provedenih po ustanovama (2011-2014)

Grafom na slici 5. prikazan je broj rođene djece iz MPO postupaka u razdoblju od 2011. do 2014. godine. U 2014. godini najviše je djece rođeno iz MPO postupaka obavljenih u Poliklinici CITO (177), zatim KB Merkur (162) te KBC Rijeka (150).

Slika 6. Odnos ukupnog broja MPO postupaka i broja rođene djece, 2014

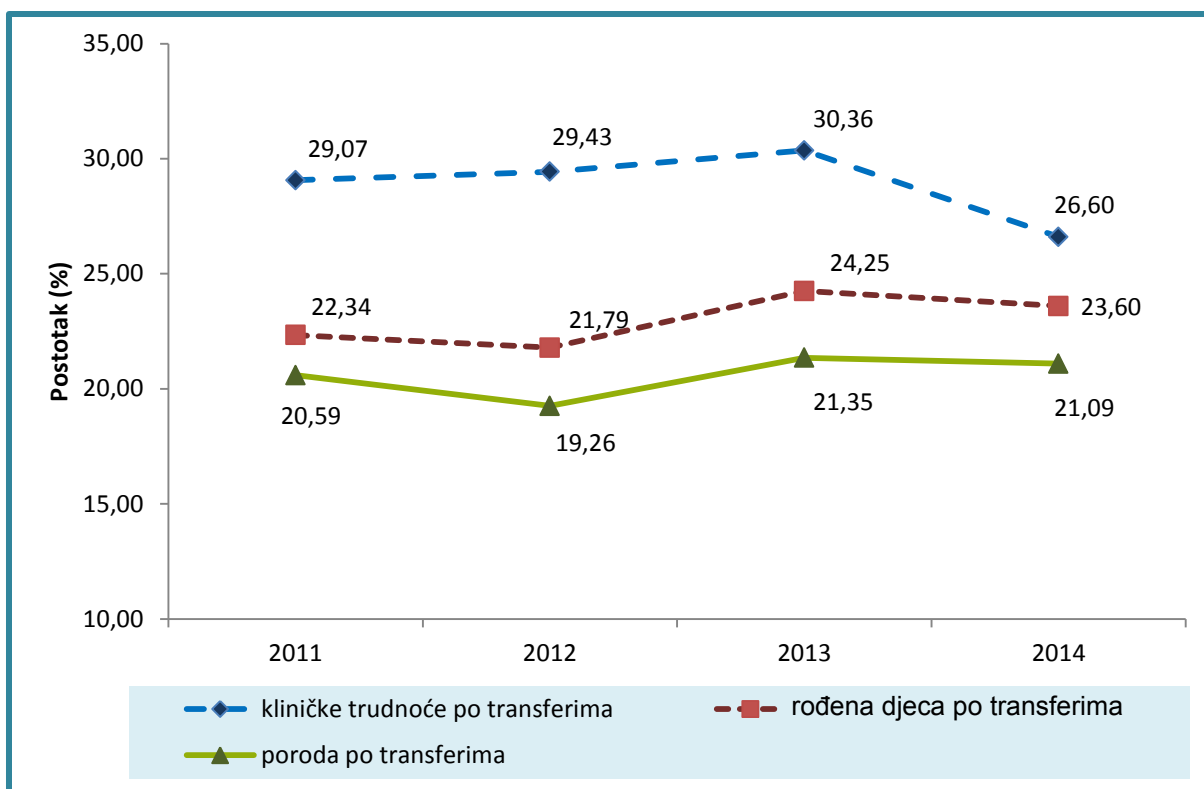
Slikom 6. prikazan je broj rođene djece u odnosu na broj ukupno provedenih MPO postupaka. Najveći postotak rođene djece u odnosu na broj provedenih postupaka realiziran je u Poliklinici IVF (32,6%), Poliklinici Cito (26,6%) i IVF Centru Lučinger (22,1%).

Slika 7. Dinamika MPO aktivnosti u razdoblju od 2011. do 2014. godine

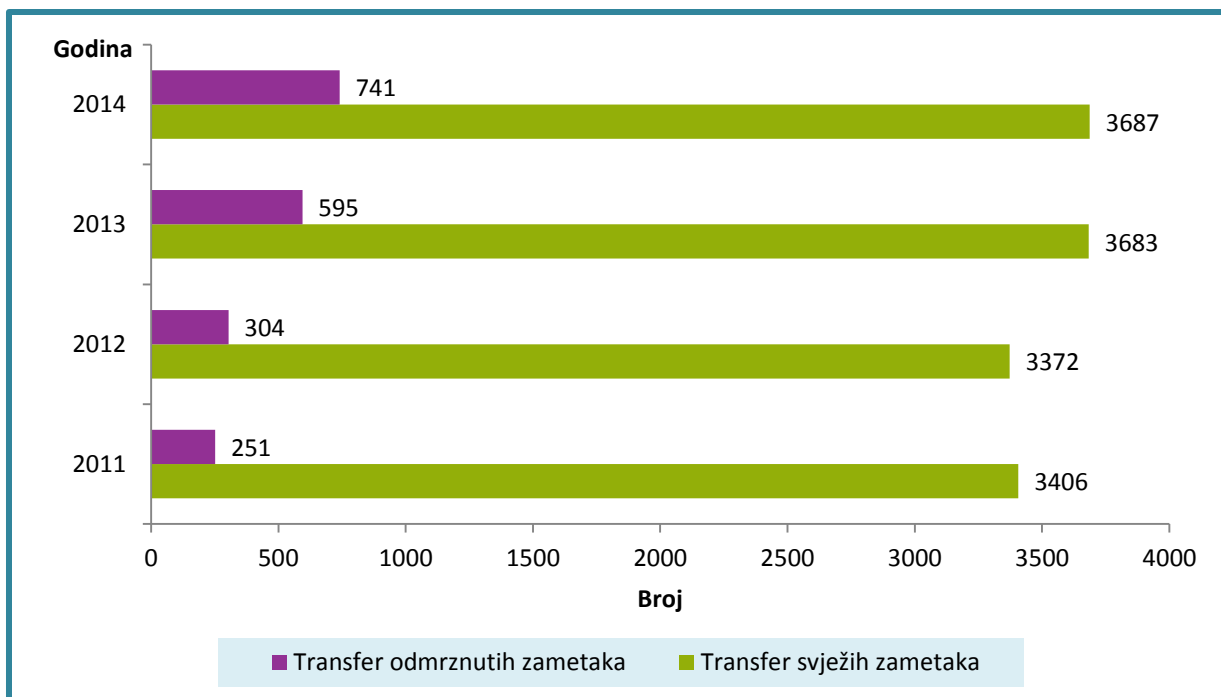
Grafom na slici 7. prikazana je usporedba broja MPO postupaka, transfera, kliničkih trudnoća i rođene djece te dinamika njihovog kretanja u razdoblju od 2011. do 2014. godine.

U 2014. godini provedeno je ukupno 4428 transfera, što je povećanje od 3,6% u odnosu na 2013. godinu. Uz porast broja transfera, u 2014. godini je došlo i do porasta broja kliničkih trudnoća za 2,2% te broja rođene djece za 12,2% u odnosu na 2013. godinu.

Slika 8. Ključni pokazatelji uspješnosti transfera MPO (2011-2014)

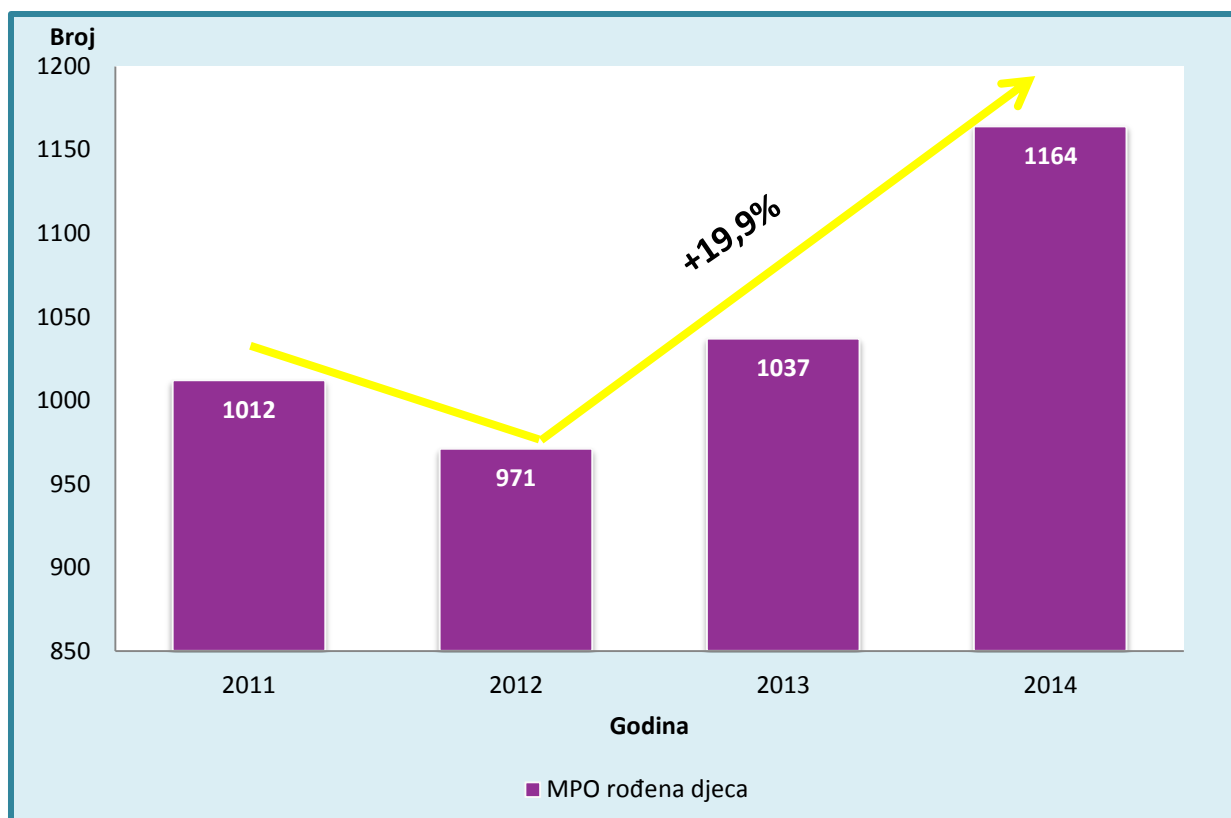
Slika 8. prikazuje postotak transfera koji su rezultirali kliničkom trudnoćom, odnosno porodom te rođenjem djeteta po godinama (2011-2014).

Slika 9. Broj i omjer transfera svježih i odmrznutih zametaka (2011-2014)

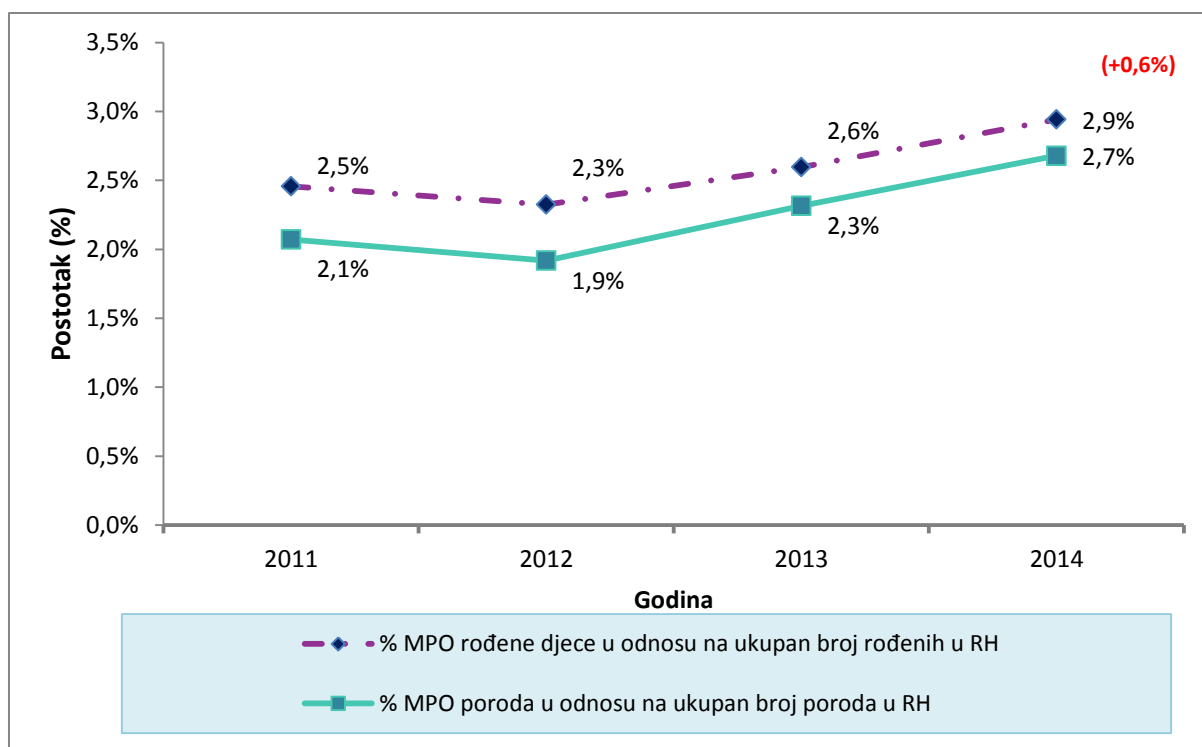
Slika 9. prikazuje usporedbu broja transfera svježih i transfera odmrznutih zametaka u razdoblju od 2011. do 2014. godine. Vidljiv je porast broja transfera odmrznutih zametaka.

Broj transfera **svježih** zametaka u 2014. godini povećao se u odnosu na 2013. godinu za 0.1 % dok se broj transfera **odmrznutih** zametaka povećao za 24.5%.

Slika 10. Broj MPO rođene djece po godinama (2011-2014)

Na slici 10. prikazan je broj rođene djece iz MPO postupaka po godinama (2011-2014) te dinamika porasta od 2012. godine. Naime u 2014. godini rođeno je **193 djece više** nego u 2012.

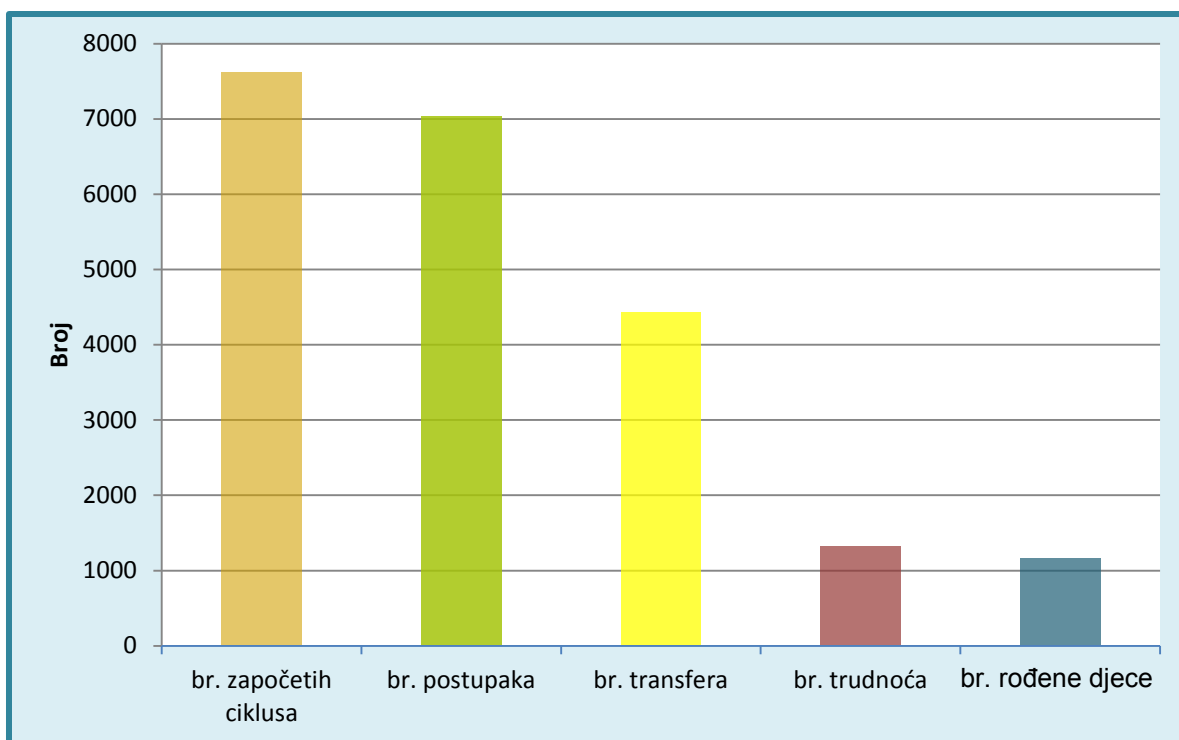

Slika 11. Prikaz udjela djece rođene iz MPO postupaka provedenih u 2014. godini

Grafom na slici 11. prikazan je postotak poroda i rođene djece začete pomoću MPO postupaka u odnosu na ukupan broj poroda odnosno ukupan broj rođenih u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2011. do 2014. godine.

Gledano na ukupan broj godišnje rođene djece vidljiv je **porast od 0,6%** u 2014. u odnosu na 2012. godinu.

*Izvor podataka : Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 12. Prikaz broja započetih ciklusa i njihovih ishoda u 2014. godini

Slika 12. prikazuje broj započetih ciklusa te broj postupaka, transfera, trudnoća i rođene djece u 2014. godini. Od 7.607 započetih ciklusa u 2014. godini, provedeno je 7.035 postupaka koji su rezultirali rođenjem 1.164 djece.

3. ODGOVORNE OSOBE ZA DOSTAVLJENE PODATKE ZA 2014. GODINU

Klinički bolnički centar Zagreb, Kišpatićeva 12, Zagreb

Nina Gelo, dipl. ing. biol.
dr. sc. Patrik Stanić, dipl. ing. biol

Klinički bolnički centar Rijeka, Krešimirova 42, Rijeka

Prof. dr. sc. Neda Smiljan Severinski, dr. med
dr. sc. Tamara Tramišak Milaković, dipl. ing. biol.

Klinički bolnički centar Split, Spinčićeva 1, Split

dr. sc. Martina Šunj, dr. med.
doc. dr. sc. Marijan Tandara, mag. med. biokem.
Ana Bajić, dipl.ing biol.

Klinički bolnički centar Osijek, Josipa Huttlera 4, Osijek

doc. dr. sc. Andrea Milostić Srb, prof. biol. kem
dr. sc. Zoran Popović, dr. med., subspec. humane. reprod.

Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Vinogradska 29, Zagreb

mr. sc. Dejan Ljiljak, prof. biologije i kemije
doc. dr. sc. Krunoslav Kuna, dr. med.

Klinička bolnica Merkur, Zajčeva 19, Zagreb

Vjekoslav Kašnar, dr. med., subspec. humane reprod.
dr. sc. Katarina Matković, dipl. ing. biol.

Klinička bolnica Sveti Duh, Sveti Duh 64, Zagreb

dr. sc. Daria Hafner, dipl. ing. biol.

Opća bolnica Zadar Bože Peričića 5, Zadar

Zdenko Matas, dr. med. subspec. humane reprod.

Poliklinika BetaPlus, Avenija Većeslava Holjevca 23, Zagreb

dr. sc. Sanja Vujisić Živković, dipl. ing. eksp. biol

Poliklinika Cito, Moliških Hrvata 4, Split

dr. sc. Pavle Romac, dipl. ing. biol.

Poliklinika IVF, Babonićeva 121, Zagreb

Danko Dobec, dipl. ing. eksp. biol.
Prof. dr. sc. Velimir Šimunić, dr. med., subspec. humane reprod.

Specijalna bolnica Podobnik, Sveti duh 12, Zagreb

Dr. sc. Miro Šimun Alebić, dr. med., subspec. humane reprod.
Davor Štimac, dipl. ing. biol.

Poliklinika Škvorc, Malinska 1, Samobor

Dr. sc. Nenad Škvorc, dr. med., subspec. humane reprod.
Sonja Šogorić Ševo, mag. biol. mol.

IVF centar Lučinger, Strojarska 28, Zagreb

Dražen Lučinger, dr. med., subspec. humane reprod.
Mirjam Kukoč, mag. biol.